

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти **Київський національний університет імені
Тараса Шевченка**

Освітня програма **2160 Геоінформатика**

Рівень вищої освіти **Магістр**

Спеціальність **103 Науки про Землю**

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства - <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2160
Назва ОП	Геоінформатика
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	103 Науки про Землю
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Джуман Богдан Богданович, Габчак Наталія Францівна, Фриз Сергій Петрович, Сержантова Юлія Юріївна, Ільїн Леонід Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	04.03.2020 р. - 06.03.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання <http://www.geol.univ.kiev.ua/ua/accreditation/>
http://www.geol.univ.kiev.ua/docs/edu/edu_progr/OP_103_Master_GI.pdf
ОП

Програма візиту експертної групи <http://www.geol.univ.kiev.ua/ua/accreditation/>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма «Геоінформатика» має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Цілі ОП та її програмні результати визначено з урахуванням сучасних тенденцій розвитку геоінформатики, ринку праці і багаторічного професійного досвіду її розробників (із залученням вітчизняного та міжнародного досвіду). Дана ОП загалом відповідає визначеним критеріям, з визначеними недоліками, що не є суттєвими. Вона є єдиною програмою в Україні, що задовольняє гостру потребу нового покоління фахівців з геологічних інформаційних систем.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Зміст освітньої програми має чітку структуру, освітні компоненти, включені до неї, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, узгоджених з думкою стейкхолдерів. Правила прийому на ОП – чіткі, зрозумілі, доступні для розуміння вступників, враховують її особливості у додатковому та фаховому вступному випробуванні. Університет забезпечує вільний доступ до різноманітних можливостей академічної мобільності. Навчання та викладання мають проблемну орієнтацію, запроваджуються інноваційні та інтерактивні форми та методи навчання, які забезпечують унікальне поєднання дослідницької та навчальної складових. Усі заявлені на ОП НПП мають відповідну освітньому компоненту кваліфікацію, а саме: науковий ступінь (вчене звання) та досвід науково-педагогічної діяльності та викладання. Внутрішня нормативна база ЗВО на достатньому рівні врегульовує організацію освітнього процесу, систему забезпечення якості освіти, академічної доброчесності, сприяє професійному розвитку викладачів тощо. Позитивні практики: активне залучення роботодавців до організації, реалізації та моніторингу освітньої діяльності; постійний контакт науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти із роботодавцями для удосконалення ОП та її компонентів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони ОП не є принциповими та можуть бути легко виправлені за рахунок вдосконалення адміністративних процедур та технологічних рішень та урахування рекомендацій. Насамперед, впровадження інформаційно-технічних засобів перевірки на наявність текстових збігів кваліфікаційнихх (магістерських) та інших робіт здобувачів вищої освіти; забезпечення безперешкодного доступу в приміщення ННІ «Інституту геології» на всі поверхи для осіб з особливими потребами; впровадження практики збирання відгуків на випускників ОП попередніх років, а також докладного аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП відповідають узгоджені із «Стратегічним планом розвитку Університету на період 2018–2025 рр.», затвердженого вченою радою Університету 25 червня 2018 р., (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>). Зміст і цілі ОП відповідають і узгоджуються із «Програмою розвитку ННІ «Інститут геології» Київського національного університету імені Тараса Шевченка на 2020–2025 рр.» у частині аналізу можливостей інституту: «Стати головним консультаційним та експертним центром для органів державної влади та сервісних і видобувних іноземних компаній, які хочуть працювати на ринку України. Стати базовою організацією по наданню мінералого-геохімічних, петрофізичних послуг, геолого-економічної оцінці родовищ, тестуванні і впровадженню найсучасніших геолого-геофізичних технологій». Співкування з керівництвом Університету та ННІ «Інститут геології», де реалізується ОП, гарантом ОП засвідчує урахування побажань і потреб стейкхолдерів. Зазначена програма не має аналогів в Україні. Відсутність в Україні ЗВО, що готують фахівців за аналогічною ОП, підтверджує її унікальність.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Визначення цілей ОП та програмних результатів навчання здійснювалось з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (роботодавців, академічної спільноти, здобувачів вищої освіти та ін.). Результати зустрічей, згідно Програми виїзду експертної групи, із здобувачами вищої освіти засвідчили, що пропозиції від цієї категорії стейкхолдерів отримувались стосовно форм, методів навчання або змістовності окремих освітніх компонентів професійного спрямування. Проведення фокус-групи з роботодавцями свідчить, що попит академічних установ на випускників ОП «Геоінформатика» є традиційно високим. Профільні інститути НАН України (Інститут геофізики ім. Субботіна, Інститут геологічних наук, Інститут кібернетики ім. Глушкова та ін.), а також спеціалізовані наукові установи НАН України (Центр аерокосмічних досліджень Землі та ін.) щорічно поповнюються випускниками ОП «Геоінформатика», які долучаються до наукової роботи, вступають до докторантури. З установами НАН України існує тісний зворотній зв'язок – представники академічної науки залучаються до навчального процесу кафедри геоінформатики, знайомлячи студентів в рамках спеціальних курсів із сучасними науковими проблематиками і формуючи у них уявлення про сучасний етап розвитку наук про Землю. Окрім того, в ННІ «Інституті геології» функціонує спеціалізована вчена рада Д 26.001.42 – єдина в Україні, що розглядає і проводить захисти кандидатських і докторських дисертаційних робіт зі спеціальності 04.00.05 «Геоінформатика (геологічні і фізико-математичні науки)».

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та програмні результати ОП тісно корелюють із сучасними тенденціями розвитку ІТ-технологій, як в галузі геоінформатики, так і в цілому ОП забезпечує здобувачів вищої освіти необхідними знаннями і вміннями із отримання, зберігання, тематичної обробки та інтерпретації геопросторових даних і, врешті, розробки спеціалізованих геопорталів і публікації у WEB картографічних результатів. Попит в Україні та світі на фахівців-геоінформатиків, що володіють необхідним інструментарієм і вмінням, сьогодні значно перевищує пропозицію.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 103 «Науки про Землю» галузі знань 10 «Природничі науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти був затверджений наказом МОН України у 2019 р. В розробці Галузевого стандарту вищої освіти України приймали участь представники ННІ «Інститут геології». Тому незважаючи на те, що ОП «Геоінформатика» була затверджена у 2018 р., програмні результати навчання за ОП відповідають визначеним діючим стандартом (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/2019-11-22-103-M.pdf>). В 2019 р. підготовлені зміни до ОП «Геоінформатика», що приводять її програмні результати навчання до повної відповідності до стандарту.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильними сторонами ОП є чітко сформовані цілі та програмні результати. Експертною групою проведено аналіз ринку праці, вивчено вітчизняний та міжнародний досвід, враховано позиції стейкхолдерів. Дана освітньо-наукова програма є унікальною в Україні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони не виявлено

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Відповідає зазначеному критерію у повному обсязі.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг становить 120 кредитів (ЄКТС), на дисципліни вільного вибору студента припадає 30 ЄКТС (25%), що відповідає вимогам до освітньо-наукових програм другого (магістерського) освітнього рівня вищої освіти та Стандарту вищої освіти України спеціальності 103 Науки про Землю (затверджений 2019 р.). Усі компоненти мають чітко визначену робочими навчальними програмами практичну складову

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітньо-наукова програма (http://www.geol.univ.kiev.ua/docs/edu/edu_progr/OP_103_Master_GI.pdf) має необхідні реквізити, опис загальної інформації, програмні компетенції, фахові компетентності спеціальності, програмні результати навчання, перелік компонентів, структурно-логічну схему ОП, форми атестації випускників, відповідність програмних компетенцій компонентам ОП (у вигляді таблиці) та забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП (у вигляді таблиці). Програма включає обов'язкову науково-дослідницьку компоненту – 38 кредитів, що відповідає вимогам законодавства (більше 30 відсотків). Освітні компоненти, в цілому, дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Докладне ознайомлення з освітніми компонентами ОП, структурно-логічною схемою, підтверджує, що вони відповідають предметній сфері спеціальності 103 Науки про Землю та спрямовані на розвиток та формування визначених ОП загальних та фахових компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, засвоєння знань, навичок та умінь наукового, освітньо-наукового та прикладного спрямування

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування ІОТ регламентується «Положеннями про організацію освітнього процесу» та «Про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін». Загальний обсяг вибіркових дисциплін становить 30 ЄКТС (25%), що відповідає вимогам законодавства. Вибірковий компонент навчального плану передбачає 5 дисциплін, у тому числі запропоновані 3 блоки відмінні за змістом та спрямуванням на поглиблене вивчення математики в геонауках, методів дистанційного зондування Землі та інтелектуальному аналізу даних. Процедура вибору вибіркових дисциплін зрозуміла, прозора й ґрунтується на реально висловлених інтересах здобувачів ВО, що підтвердилося під час зустрічі зі здобувачами, яким відомо, що їхній вибір не обмежується компонентами запропонованими в переліку дисциплін ОП (http://www.geol.univ.kiev.ua/ua/edu/edu_programs/). Водночас за результатами зустрічі зі здобувачами визначено, що в різних компонентах ОП враховуються їхні пізнавальні та дослідницькі інтереси, зокрема при виборі місця проходження виробничої і асистентської практик та виборі тематики кваліфікаційних робіт.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Забезпечення практичної підготовки здобувачів ОП регулюється «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», «Положенням про організацію освітнього процесу», «Про проведення практик студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка». Навчальним планом ОП «Геоінформатика» передбачені наступні практики: переддипломна практика (безпосередньо на робочих місцях у виробничих організаціях та наукових установах, 5 кредитів); асистентська практика (викладання на кафедрі геоінформатики, 3 кредити); науково-дослідницька практика за спеціалізацією (5 кредитів). База практик достатньо різноманітна, вона включає підприємства і установи державної та інших форм власності. Результати зустрічей з роботодавцями та студентами засвідчують позитивну оцінку рівня загальної та практичної підготовки, які демонструють студенти упродовж задекларованих практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Виходячи зі змісту ОП, навчальної програми, робочих програм навчальних дисциплін форми (послідовного відпрацювання навичок за допомогою практичних занять) та методи (робота в малих групах, проекти, моделювання ситуацій тощо), а також тематика занять у цілому сприяють набуттю здобувачами вищої освіти необхідних соціальних навичок (Soft Skills) та відповідають заявленим цілям навчання. У процесі навчання використовуються відповідні форми та дидактичні методи: академічне читання та критичне мислення, ситуаційні задачі, бесіда, дискусія, творчі завдання, самоаналіз та рецензування, підготовка проектів наукових комунікацій (тези, статті), постерна сесія тощо.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт в галузі геоінформатики на даний час в Україні відсутній. Проте, до викладання дисциплін ОП залучені провідні фахівці НАН України та профільних виробничих організацій, що безпосередньо здійснюють свою професійну й освітянську діяльність в межах спеціальності 103 «Науки про Землю», предметній області якої відповідає ОП «Геоінформатика». Практична підготовка здобувачів вищої освіти за ОП «Геоінформатика» абсолютно логічно забезпечує здобуття професійних компетенцій. Сукупність вимог до кваліфікації випускника, його компетентностей, що формуються освітнім процесом ЗВО та результати навчання, які базуються на профілі програми спеціалізації описують те, що випускник повинен знати, розуміти та виконувати після завершення навчання за ОП з урахуванням пропозицій стейкхолдерів. Присвоєння професійної кваліфікації регулюється внутрішнім «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>), п. 8.3.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз навчального плану засвідчує, що співвідношення аудиторної та самостійної роботи за ОП «Геоінформатика» з більшості дисциплін становить 1 до 3, що відповідає вимогам затвердженого тимчасового нормування часу для планування та обліку навчальної роботи. Витримано оптимальний баланс між обов'язковими та вибірковими дисциплінами, кількістю кредитів для проходження практик та виконання кваліфікаційної роботи. Спілкування з НПП та здобувачами засвідчує, що обсяги ОП та окремих освітніх компонентів корелюються з визначеними у них програмних результатів навчання й дозволяють сформулювати інтегральну компетентість: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області геоінформатики. В Університеті розроблено загальні вимоги щодо розподілу обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою). Використовуються наступні документи: «Положення про організацію освітнього процесу в Університеті» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf); наказ ректора від 30.12.2014 № 1094-32 «Про підготовку навчальних планів підготовки фахівців за освітніми рівнями бакалавра і магістра у 2015 році».

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка студентів за ОП «Геоінформатика» за дуальною формою освіти не здійснюється. Водночас робоча група ОП вивчає ситуацію щодо потенційних можливостей та доцільності такої форми за даною освітньо-науковою програмою другого (магістерського) рівня й обговорює на засіданні кафедри.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОП має чітку структуру, освітні компоненти, включені до неї, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, узгоджених з думкою стейкхолдерів. Позитивна практика: постійний контакт науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти із роботодавцями для адекватного коригування ОП та її компонентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Освітньо-наукова програма «Геоінформатика» затверджена на засіданні вченої ради Університету (25 червня 2018 р.) та введена в дію наказом ректора (12 жовтня 2018 р.). При цьому навчальний план, поданий у відомостях про самооцінювання та за яким здійснюється підготовка, затверджений вченою радою Університету набагато раніше (30 січня 2018 р., протокол № 9). Така послідовність суперечить п. 5 ст. 10 Закону України «Про вищу освіту», де зазначено що «заклад вищої освіти на підставі відповідної освітньої програми розробляє навчальний план, що визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС...»

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП та освітня діяльність відповідають визначеному критерію з рекомендаціями щодо її удосконалення.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка, на навчання за ОП розроблені відповідно до законодавства України, Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України (зі змінами щодо єдиного вступного іспиту з іноземної мови). Вони є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті Університету та ННІ «Інститут геології». Правила прийому на навчання та вимоги до вступників оприлюднені на офіційному сайті Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://vstup.univ.kiev.ua/>). Програма вступного випробування для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти спеціальності 103 «Науки про Землю» за ОНП «Геофізика» оприлюднена за адресою (http://www.geol.univ.kiev.ua/docs/abit/2020/Programa_Vstup_Magistr_Geophys.pdf), своєю чергою з програмою додаткового іспиту для перехресного вступу на базі диплому бакалавра іншої спеціальності можна ознайомитися за посиланням (http://www.geol.univ.kiev.ua/docs/abit/2020/Programa_Vstup_Magistr_Geophys_Add.pdf).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Для абітурієнтів, які вступають на ОП «Геоінформатика» з інших споріднених спеціальностей, передбачена можливість складання в рамках вступного випробування додаткового іспиту (http://www.geol.univ.kiev.ua/docs/abit/2020/Programa_Vstup_Magistr_Geoinformatics_Add.pdf)

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО, регулюються рядом нормативними документами (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk). Відділ академічної мобільності надає координаційну та консультативну допомогу зацікавленим студентам. Передбачено визнання кваліфікацій та результатів навчання, здобутих на тимчасово окупованій території України: наказ ректора від 12.07.2016 р. № 603-22 (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_atestaciya_PK_2016.jpg). Результати навчання, здобутого в інших навчальних закладах, можуть бути зараховані на підставі порівняльного аналізу змісту освітніх компонент (та їхніх кількісних показників) інших навчальних закладів і компонент ОП «Геоінформатика» за заявою здобувача вищої освіти. Експертною групою встановлено, що у 2018 р. на ОП «Геоінформатика» був прийнятий Цвітненко Д., який здобув базову вищу освіту в РФ за спеціальністю «Інформаційні технології». Проте, цей диплом був визнаний таким, що за змістом освітніх компонент і кількісними показниками не відповідає рівню бакалавр геології спеціальності 103 «Науки про Землю» (що є базовим для вступу на ОП «Геоінформатика»). Відповідно, студент був зарахований на навчання на ОП за результатами складання як основної так і додаткової програми вступних випробувань (програма доступна за посиланням: http://www.geol.univ.kiev.ua/docs/abit/2020/Programa_Vstup_Magistr_Geoinformatics.pdf)

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Університет послідовно дотримується позиції невизнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті до затвердження регуляторних актів, існування яких передбачене чинним законодавством. Прецедентів необхідності іншого вирішення за даною ОП не встановлено. Здобувачі мають можливість здійснювати навчання у формальному й неформальному форматі на власний розсуд відповідально формуючи власну індивідуальну освітню траєкторію.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на ОП чіткі, зрозумілі, доступні для розуміння вступників, враховують її особливості у додатковому та фаховому ступеню випробуванні. Університет забезпечує вільний доступ до різноманітних можливостей академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони не виявлено

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Відповідає зазначеному критерію в повному обсязі та має зразковий характер.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Синтез традиційних та інноваційних форм та методів навчання за компонентами даної ОП створює повноцінні умови для досягнення заявлених цілей та результатів. Це засвідчують робочі навчальні програми, кожна з яких є творчим науково-методичним доробком, змістовне наповнення якого реалізовано на основі принципів свободи та творчої співпраці, що закріплено Статутом Університету. НПП застосовують індивідуальний підхід для вибору форм, методів та засобів навчання та використовують традиційні форми і методи навчання та інноваційні інтерактивні методики (ГІС-технології, комп'ютерного моделювання, веб-технології), оптимальний вибір яких сприяє досягненню програмних результатів навчання. Студентоцентрований підхід базується на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення здобувачами вищої освіти самостійних наукових досліджень. Магістранти мають можливість вільного вибору місця проходження виробничої практики, узгодження напрямів асистентської практики, підготовки проекту наукових публікацій, теми кваліфікаційної магістерської роботи з урахуванням власних наукових інтересів, що підтверджено при зустрічі та спілкуванні зі студентами. Спілкування зі здобувачами за ОП засвідчує задоволення від відповідності вибору форм та методів навчання і викладання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Доступна й зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання здійснюється шляхом безпосереднього спілкування викладачів зі студентами та електронних комунікацій. Графік консультацій та контактна інформація є у відкритому доступі на стенді кафедри. Експертна група під час спілкування зі студентами переконались, що вони отримують своєчасну, доступну та зрозумілу інформацію, зокрема на початку вивчення окремих дисциплін, поточні нагадування та роз'яснення щодо завдань, термінів виконання, порядку та критеріїв оцінювання, задоволені практикою самооцінок. Керівництво Київського національного університету імені Тараса Шевченка вважає, що вся інформація, яка має міститися в силабусі, міститься в робочій програмі, тому не вважає за потрібне створювати силабуси як «зайвий» додатковий документ. Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання по кожному освітньому компоненту оприлюднюється на сайті ННІ «Інститут геології» в робочих програмах навчальних дисциплін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ОП передбачено проблемно-орієнтоване навчання й пошуково-дослідницьке спрямування значного обсягу завдань самостійної роботи, практик та виконання і захист кваліфікаційної роботи магістра, які вимагають вміння проводити дослідження. Підтвердженням поєднання навчання і досліджень здобувачів вищої освіти на кафедрі геоінформатики є публікації наукових результатів у вигляді: наукових статей у фахових виданнях, тез доповідей на різного рівня наукових конференціях, патентів на корисну модель (винахід) та ін. Як засвідчує аналіз документів та результати опитування у фокус-групах, студенти приймають участь у виконанні науково-дослідних робіт, тематика яких безпосередньо пов'язана із напрямом підготовки за ОП «Геоінформатика».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП кафедри геоінформатики регулярно беруть участь у Всеукраїнських і Міжнародних конференціях, семінарах та інших заходах, де презентуються сучасні досягнення в галузі геоінформатики та обговорється проблематика використання ГІС-технологій, а також відслідковуються сучасні тренди науково-практичних досліджень із наукової періодики. Викладачами визначаються перспективні напрями, що поступово вводяться в освітній процес у відповідності до визначених цілей та програмних результатів навчання за ОП (наприклад, надзвичайно актуальний і перспективний напрям, – Big Data (аналіз великих масивів даних). Доцент Демидов В. К. та доцент Віршило І. В. пройшли підвищення кваліфікації за цим напрямком, отримавши відповідні сертифікати, і започаткували на ОП навчальну дисципліну «Аналіз великих масивів даних і бази даних» в рамках спеціалізації «Інтелектуальний аналіз даних». Для реалізації практичної складової підготовки здобувачів вищої освіти за цією дисципліною була отримана академічна ліцензія на програмний продукт Tableau.)

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти використовують міжнародні інформаційні ресурси та бази даних, які знаходяться у вільному доступі в мережі Інтернет. В Університеті діє доступна й чітка система академічної мобільності, яка надає усім учасникам освітнього процесу доступ до Еразмус+. Спількування із здобувачами вищої освіти 1 та 2 року навчання, та випускниками 2019 р. засвідчили доступність студентів до програм академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Запроваджуються інноваційні та інтерактивні форми та методи навчання які забезпечують унікальне поєднання дослідницької та навчальної складових.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендується збільшити використання новітнього програмного забезпечення в навчальному процесі.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП та освітня діяльність загалом відповідають визначеному критерію. Недоліки не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Чіткість, зрозумілість та прозорість контрольних заходів, оцінювання та академічної доброчесності системно забезпечуються нормативними документами: «Положеннями про організацію освітнього процесу», «Про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу», Етичним кодексом університетської спільноти, Антикорупційною програмою Університету, які відповідним чином обговорені усіма учасниками освітнього процесу, затверджені та оприлюднені. Розроблено робочі навчальні програми, які містять докладні схеми формування оцінки та організації оцінювання, підсумкового контролю у формі іспиту або заліку. За результатами опитування фокус-групи здобувачів вищої освіти (4 особи) встановлено, що, магістранти ОП мають достатній доступ до інформації щодо форм та критеріїв оцінювання, контрольних заходів, критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими. Для вирішення робочих питань НПП та здобувачі вищої освіти узгоджують зручний спосіб комунікації. Кожен викладач надає консультації відповідно до графіка, представленого на стенді кафедри. За свідченням здобувачів та НПП протягом реалізації даної ОП проблем з інформуванням щодо форм і термінів різних видів контролю не виникало. Учасники освітнього процесу завчасно інформуються щодо графіка консультацій, заліків, екзаменів, що забезпечується керівництвом Інституту та методистами кафедри.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 103 Науки про Землю затверджений 22 листопада 2019 р.. Відповідно до Стандарту формою атестацій магістрів за ОП «Геоінформатика» є публічний захист кваліфікаційної роботи магістра на завершальному етапі навчання. Методичні вказівки з підготовки та оформлення магістерських робіт зі спеціальності 103 Науки про Землю в ННІ «Інститут геології» розміщені на сайтах Інституту (http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/Guideline_of_Master_work_103_2019.pdf)

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Форми та процедура контрольних заходів також обов'язково присутні в робочих навчальних програмах дисциплін (<http://www.geol.univ.kiev.ua/ua/edu/programs/>) у пунктах «Схема формування оцінки» та «Організація оцінювання». Процедура проведення контрольних заходів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу», зокрема, п. 4 «Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять і контролю». (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>). Зустріч експертів зі здобувачами вищої освіти 1-го та 2-го року навчання за даною ОП підтверджує, що вони достатньо поінформовані щодо форм та змісту контрольних заходів, порядку оскарження їх результатів. В ННІ «Інститут геології» усі екзамени приймаються комісією викладачів у складі 2-3 осіб. Порядок формування та діяльності екзаменаційної комісії визначає окремий документ «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» від 3 листопада 2014 р. (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20pro%20DEK.doc>). Крім того, наказом ректора № 105-32 від 14.02.2020 р. був затверджений «Порядок вирішення конфліктних ситуацій в Університеті». За звітний період за ОП «Геоінформатика» конфліктів інтересів не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню

культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

При проведенні зустрічей встановлено, що здобувачі вищої освіти та НПП мають достатній рівень обізнаності щодо процедур дотримання академічної доброчесності. В університеті працює система «Антиплагіат» для перевірки рукописів тільки кандидатських і докторських дисертацій. Тому основними гарантами щодо дотримання академічної доброчесності при підготовці магістерських робіт виступають керівники та рецензенти даних робіт, а також самі здобувачі вищої освіти. ЗВО популяризує академічну доброчесність шляхом роз'яснення вимог академічної доброчесності, нормативно-правових документів, недопущення випадків плагіату, фальсифікацій, фабрикації, обману та хабарництва, роз'яснює про відповідальності за порушення академічної доброчесності. З 2002 р. почала наповнюватися база даних, в яку збираються всі кваліфікаційні роботи, а у 2015 р. за допомогою системи порівняльного аналізу текстових робіт «Антиплагіат» (програмний продукт наданий у 2012 р. Національним авіаційним університетом та адаптований для потреб ННІ «Інститут геології») виконується їх перевірка на текстові запозичення. З 2020 р. планується запустити таку перевірку для всіх магістерських і бакалаврських робіт на базі інформаційно-обчислювального сектору Інституту. Розробляється «Система виявлення та запобігання академічного плагіату в текстах працівників та здобувачів освіти в Університеті», яка планується до запровадження в загальноуніверситетському масштабі для випускників 2020 р. Протягом звітного періоду порушень академічної доброчесності не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Внутрішня нормативна база Університету забезпечує чіткі, зрозумілі й прозорі механізми контрольних заходів, процедури оцінювання здобувачів вищої освіти та питання дотримання академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Система «Антиплагіат» використовується для перевірки рукописів тільки кандидатських і докторських дисертацій. Впровадити практику перевірки на наявність текстових збігів кваліфікаційних (магістерських) робіт та ін.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП та освітня діяльність відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз заявленої інформації про науково-педагогічних працівників, які забезпечують викладання дисципліни за ОП «Геоінформатика» (таблиця 2 самоаналізу), а також отримана додаткова інформація та надані пояснення, підтверджують відповідність їх навчальним дисциплінам ОП. Їхня кваліфікація забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання. Професійна кваліфікація викладачів достатня для фахового викладання дисциплін заявленої ОП «Геоінформатика».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний відбір науково-педагогічних працівників відбувається з метою визначення рівня їх професійної компетентності і забезпечення ефективності освітнього процесу згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка». Процедура конкурсного відбору та призначення науково-педагогічних працівників визначається згідно з «Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка». Оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад публікується в газеті «Сучасна освіта України» і на сайті Університету. Для підтвердження своєї кваліфікації претендент надає до розгляду наступний пакет документів: звіт про результати роботи за період дії попереднього контракту, рецензію на відкриту лекцію (практичне заняття), список наукових та навчально-методичних праць (в тому числі, які відповідають вимогам ОП), витяги із протоколу засідання кафедри та вченої ради інституту, автобіографію (для осіб, які не працюють в Університеті), а також копії дипломів про вищу освіту, про присвоєння вченого звання, інші дипломи та сертифікати. Поетапний розгляд справи претендента на кафедрі, в Інституті і на вченій раді Університеті дозволяє визначити реальний рівень професіоналізму, компетентності, людських якостей тощо. Всі положення розміщені на веб-сайті ЗВО у вільному доступі.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Результати виїзної експертизи свідчать, що залучення роботодавців до організації освітнього процесу є усталеною практикою. Вони залучаються до спільної участі у науково-практичних семінарах, конференціях, рецензуванні наукових та навчально-методичних праць, а також забезпечують проходження практик. Аналіз наданої бази практик (підприємств) та укладених договорів з ними підтверджує вищезазначене. Представники роботодавців приймають участь у підсумковій атестації здобувачів вищої освіти (наприклад, головою екзаменаційної комісії на підсумкових заходах атестації за ОП «Геоінформатика» є головний науковий співробітник Наукового центру аерокосмічних досліджень Землі ІГН НАН України, доктор технічних наук Станкевич С. А.). Аналіз документів засвідчує, що голова комісії бере активну участь у рецензуванні і редагуванні екзаменаційних білетів державного іспиту (і підписує їх), що є прямим залученням до організації та реалізації навчального процесу за ОП «Геоінформатика».

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

При Університеті створене відділення цільової підготовки НАН України, яке забезпечує (на умовах погодинної оплати) залучення фахівців НАН України до проведення занять. На ОП «Геоінформатика» на поточний момент такими представниками є Зелик Я. І. (Інститут космічних досліджень НАН України), що розробив і викладає вибіркові дисципліни «Інтелектуальний аналіз даних і штучний інтелект» та «Науково-дослідницький практикум за спеціалізацією» спеціалізації «Інтелектуальний аналіз даних» та Лубський М. С. (Центр аерокосмічних досліджень Землі Інституту геології НАН України), що розробив і викладає дисципліну «Автоматизоване дешифрування даних дистанційних зондувань».

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО забезпечує необхідні умови для професійного розвитку НПП, стажування та підвищення кваліфікації, академічної мобільності через прями контакти з роботодавцями та університетами-партнерами, відповідні структури Інституту післядипломної освіти. Університет, ННІ «Інститут геології», кафедра геоінформатики регулярно проводять заходи різних форматів наукових комунікацій. НПП активно долучаються до вітчизняних та міжнародних конференцій науково-освітнього спрямування. НПП кафедри приймають активну участь у науково-дослідній роботі. Завдання щодо професійного зростання також визначаються у трудових договорах (контрактах), зокрема в контексті наукових та освітніх публікацій.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В Університеті створено цілісну систему мотивації НПП до досягнень в освітньо-науковій діяльності, яка включає матеріальні та нематеріальні елементи. Інформація від НПП, зокрема підтверджує нарахування надбавок за викладання дисциплін англійською мовою, нагородження грамотами,

подяками, та іншими відзнаками від ЗВО та інших установ. Під час фокус-зустрічей з'ясовано, що квартальне преміювання викладачів залежить від їх активної участі у підготовці та публікації наукових та навчально-методичних праць.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Усі заявлені на ОП НПП мають відповідну освітньому компоненту кваліфікацію, а саме: науковий ступінь (вчене звання) та досвід науково-педагогічної діяльності та викладання. Позитивна практика – активне залучення роботодавців до організації, реалізації та моніторингу освітньої діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Не виявлені

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Відповідає зазначеному критерію у повному обсязі.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічне забезпечення, інфраструктура, обладнання та навчально-методичне забезпечення є достатнім для досягнення передбачених програмою цілей. Університет має власну бібліотеку (філія безпосередньо у приміщенні ННІ «Інститут геології», де реалізується дана ОП) з необхідними фондами для забезпечення реалізації цієї програми. Освітній процес здійснюється в обладнаному навчальному корпусі, у підготовлених аудиторіях та лабораторіях.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У підрозділах ННІ «Інститут геології», як свідчать результати зустрічей з фокус-групами, забезпечено безоплатний доступ НПП і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище (аудиторний фонд, бібліотека, заклади харчування, спорткомплекс) є максимально пристосованими до потреб і дозволяють безперешкодно враховувати інтереси здобувачів вищої освіти. Під час прийняття рішень, щодо організації освітнього середовища, інтереси студентів є вирішальним чинником. Так, враховуючи побажання студентів у бібліотеці обладнується читальний зал з різними функціональними зонами, які дозволять працювати колективно або індивідуально. Освітнє середовище задовольняє потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, та є цілком безпечним для життя та здоров'я. Безпечність життя та здоров'я здобувачів гарантується

законодавством України та колективним договором, організація виконання яких здійснюється адміністрацією Університету та директорату Інституту. За потреби фахівці проводять психологічні консультації, тренінги, психологічний дебрифінг, створюються групи саморозвитку, групи психотерапевтичного особистісного зростання. На захисті психічного здоров'я усіх учасників освітнього процесу стоїть Психологічна служба Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<https://www.facebook.com/psy.service.knu/>). В Університеті успішно реалізований інститут кураторства. Студенти знають до кого звернутися у разі виникнення проблем. Всі лабораторії обладнані вогнегасниками. Вхід у корпус знаходиться під охороною. Проводяться інструктажів з охорони праці та протипожежної безпеки.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Зустрічі зі здобувачами вищої освіти та випускниками 2019 р. засвідчують, що студенти задоволені якістю комунікацій з НПП, керівництвом Інституту та кафедри. Забезпечена необхідна інформація доступність через online-сервіси, електронне спілкування з викладачами. Створена внутрішньо університетська система електронного забезпечення навчального процесу, де кожен студент має свій особистий кабінет і може відстежувати хід навчального процесу, свою успішність, тощо. Спілкування експертів зі здобувачами 1-го та 2-го року навчання свідчить про їх задоволеність рівнем освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки. Механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти визначені нормативно-правовими документами ЗВО. Консультативна підтримка студентів здійснюється кураторами груп, науково-педагогічними працівниками через органи студентського самоврядування (сайт Студпарламенту Університету – <http://sp.knu.ua/>; Положення про студентське самоврядування – http://sp.knu.ua/wp-content/uploads/2016/08/Polozhennya_pro_studentske_samovryaduvannya_KNU.pdf), профспілковий комітет. Соціальна підтримка студентів реалізується через надання академічних (<http://sp.knu.ua/stypendija/>) і соціальних (<http://sp.knu.ua/socstypendia/>) стипендій. Підтримка здійснюється профкомом університету та ректоратом, особливо щодо дітей-сиріт, у формі матеріальної допомоги.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ННІ «Інститут геології», де реалізується ОП, забезпечено безперешкодний доступ для осіб з обмеженими руховими можливостями тільки в приміщення, які розташовані на 1 поверсі. Для цього обладнаний пандус. Проте можливість безперешкодно відвідувати приміщення 2-4 поверхів, а також лабораторії у підвальних приміщеннях відсутня, оскільки відсутній ліфт. У разі необхідності кваліфіковані фахівці центру психологічної допомоги Університету надають психолого-педагогічну допомогу особам з особливими освітніми потребами. Відсутня форма інклюзивного навчання в зв'язку з специфікою проведення навчального процесу. П. 7.9 Статуту Університету (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>) гарантує безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я (для осіб з особливими освітніми потребами), а п. 12.3.8. Положення про організацію освітнього процесу

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика й процедури врегулювання конфліктних ситуацій (у тому числі, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією), яка визначається Статутом, Етичним кодексом університетської спільноти, Антикорупційною програмою, тощо, – чітка й зрозуміла, доступна для всіх учасників освітнього процесу. Консультативно-правова допомога здобувачам вищої освіти також передбачена від Студентського парламенту та профспілкової організації студентів та аспірантів Університету, юридичного відділу. Здобувачі під час зустрічі засвідчили, що ознайомлені й розуміють відповідні процедури. «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» затверджено Вченою радою університету 03 лютого 2020 року (протокол №7) та введено в дію наказом ректора №105-32 від 14 лютого 2020 р.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Освітнє середовище повністю задовольняє потреби та інтереси студентів за ОП: забезпечує необхідні умови для здійснення освітнього процесу, надає освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. Позитивні практики: існує чітка та зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічне забезпечення навчальної лабораторії, де проводяться практичні заняття з освітньо-наукової програми «Геоінформатика» потребує оновлення (насамперед, це стосується наявних електронно-обчислювальних засобів, термін їх експлуатації понад 8 р.). Безперешкодний доступ в приміщення ННІ «Інституту геології» для осіб з особливими освітніми потребами можливий тільки на перший поверх.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП та освітня діяльність відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Під час бесіди зі здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками встановлено дотримання таких вимог. В Університеті процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (наказ № 603-32 від 08 липня 2019 р.) – розділ II.9 (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>), наказом ректора від 05.03.2018 р. за №158-32 «Про затвердження тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok_OP.pdf), наказом ректора «Про затвердження Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм» від 08.07.2019 р. за №601-32 (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Tymchasovy%20poryadok%20vnosennya%20zmin%20do%20OOP.pdf>), наказом ректора «Про внесення змін до наказу від 11.08.2017 р. за №729-32 в частині затвердження форми опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми» від 05.07.2019 р. за №595-32 (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Zmina%20formy%20OOP.pdf>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під роботи експертної групи, здійснений аналіз анкет анонімного опитування студентів за 2018–2020 рр. Студенти мають змогу оцінити різні аспекти викладання, а також висловити власні побажання щодо удосконалення ОП. Ці анкети аналізуються на засіданні кафедри, де ухвалюються відповідні рішення щодо доцільності та необхідності коригування ОП (підтверджується протоколами засідання кафедри геоінформатики). Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду ОП. Представники студентського самоврядування ННІ «Інститут геології» є членами вченої ради. На

зустрічі здобувачі вищої освіти та випускники 2019 р. зазначили, що зміст ОП та якість викладання їх абсолютно задовольняють.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Експертна група розглянула розгорнуті рецензії на ОП від провідних наукових та виробничих підприємств. Обговорення побажань академічної спільноти і роботодавців щодо поліпшення ОП здійснюються на наукових конференціях, нарадах, форумах та ін. При цьому результати цих зустрічей іноді документально не фіксуються. Разом з тим, як показали результати зустрічі з роботодавцями, важливі зауваження враховуються при перегляді ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Результати зустрічі з випускниками засвідчують, що із значною частиною випускників контакти після їх випуску втрачаються. Проте, в ННІ «Інститут геології» проводяться щорічні зустрічі випускників в день професійного свята «День геолога». Під час цих зустрічей викладачі кафедри мають змогу поспілкуватися із випускниками у неформальній обстановці та отримати інформацію про персональні кар'єрні шляхи випускників різних років. Разом з тим, результати зустрічі з випускниками 2019 р. свідчать, що між собою випускники активно спілкуються у соціальних мережах. У 2019 р. ННІ «Інститут геології» ініціював створення громадської організації «Асоціація випускників геологічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<http://www.geol.univ.kiev.ua/ua/news/index.php?id=190219c>). Організація сприяє накопиченню інформації про випускників Інституту. Робота щодо збору та опрацювання інформації про випускників ведеться заступниками директора Інституту, кураторами академічних груп та представниками студентського самоврядування.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Освітня програма розроблена у 2018 р. Виявлені недоліки враховані у новій версії ОП 2019 р. (наприклад, досвід акредитації інших ОП у питанні формування варіативної (вибіркової) частини ОП «Геоінформатика» полягає у тому, що у першому варіанті ОП (2018 р.) студенту на вибір було запропоновано три блоки дисциплін спеціалізації, то після дискусій і обговорень на кафедрі геоінформатики в новій редакції (2019 р.) залишилось на вибір два блоки дисциплін спеціалізації. Реалізована і можливість вибору окремих (позаблокових) дисциплін).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Геоінформатика» проводиться вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Академічна спільнота залучається до рецензування атестаційних робіт та навчально-методичних і наукових праць науково-педагогічних працівників за заявленою ОП. Постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за ОП сприяє регулярне підвищення кваліфікації та стажування НПП у наукових та освітньо-наукових установах. Академічна спільнота ННІ «Інститут геології» залучається до розвитку ОП та освітньої діяльності шляхом запрошення до участі у науково-методичних семінарах, науково-практичних конференціях, круглих столах та інших заходах кафедр, що дозволяє формувати культуру якості освіти як інституційну ціль, а її забезпечення – як спільну відповідальність за підготовку висококваліфікованих фахівців.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ННІ «Інститут геології» послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП; здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери; роботодавці безпосередньо і систематично приймають участь у забезпеченні якості освітнього процесу за ОП «Геоінформатика».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

У ННІ «Інститут геології» не поширена практика збору відгуків на випускників ОП попередніх років та відсутній детальний аналіз та врахування інформації щодо їхнього кар'єрного шляху.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП та освітня діяльність відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу є доступними. Чіткі та зрозумілі правила й процедури щодо організації освітнього процесу визначені, зафіксовані та оприлюднені положеннями щодо організації освітнього процесу, внутрішнього забезпечення якості освіти, критеріїв оцінювання, академічної доброчесності, порядку поновлення та переведення здобувачів вищої освіти, порядку реалізації права на вільний вибір дисциплін, права на академічну мобільність здобувачів та НПП, механізми та процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та вирішення конфліктних ситуацій та ін. Дані документи розміщено на офіційному сайті Університету (<http://www.univ.kiev.ua/ua/official>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Дотримуючись й захищаючи авторські права Університет не публікує проекти ОП. На момент запровадження даної ОП, згідно з діючими положеннями, її затвердження вченою радою Університету здійснювалося за поданням НМЦ з урахуванням внутрішніх та щонайменше двох зовнішніх рецензій. До запровадження дана ОП також пройшла апробацію на кількох міжнародних науково-освітніх конференціях. Після затвердження вченою радою Університету інформація про ОП оприлюднена на сайті ННІ «Інститут геології» (http://www.geol.univ.kiev.ua/ua/edu/edu_programs/)

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Згідно рішення вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка освітньо-наукова програма «Геоінформатика» затверджена 25.06.2018 р., оприлюднена у повному обсязі на веб-сайті у розділі описи освітніх програм – http://www.geol.univ.kiev.ua/docs/edu/edu_progr/OP_103_Master_GI.pdf. Освітньо-наукова програма Геоінформатика 2019 року також розміщена на сайті – http://www.geol.univ.kiev.ua/docs/edu/edu_progr/OP_103_Master_GI_2020.pdf

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

В обговоренні освітньо-наукової програми активну участь приймають роботодавці. Зустріч з ними підтвердила їх зацікавленість в оновленні змісту ОП. Побажання роботодавців враховані у ОП 2019 р. Визначені чіткі й зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації ОП

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Не виявлені

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Відповідає зазначеному критерію у повному обсязі.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертна група працювала згідно програми візиту. Під час виїзду і перебування експертної групи у ЗВО: – не виявлено у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей; – Київський національний університет імені Тараса Шевченка надав допуск експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, був забезпечений доступ до всіх необхідних документів як до початку виїзду, так і під час проведення експертизи, створив умови для проведення акредитаційної експертизи (надав окреме приміщення для роботи експертної групи, оснащене комп'ютером, принтером, столами, стільцями для роботи у фокус-групах зі стейкхолдерами); – дотримано усі процедурні вимоги, передбачені програмою виїзду експертної групи. Експертною групою встановлено, що ЗВО забезпечує високу якість реалізації освітньо-наукової програми «Геоінформатика» за спеціальністю 103 Науки про Землю другого (магістерського) рівня вищої освіти.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	A
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ПРОГРАМА ВІЗИТУ (Погоджено).pdf	Bq79eZ9+Pz4Xhbg1nfLAY/O7Jr26Q2Ok6enVw0xSyqs=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Ільїн Леонід Володимирович

Члени експертної групи

Джуман Богдан Богданович

Габчак Наталія Францівна

Фриз Сергій Петрович

Сержантова Юлія Юріївна